

GROENLINKS

ALKMAAR

KNALGROEN EN VUURROOD

VERKIEZINGSPROGRAMMA

2022-2026

VOORWOORD

In de vroege ochtend fiets ik vanaf mijn huis in Alkmaar West naar mijn werk in de Rijk. Ik rijd via het stadscentrum langs het kanaal het centrum uit en geniet van de stilte en de vergezichten van onze natuurrijke Eilandspolder. In de middag fiets ik terug door levendige dorpen, langs prachtig historisch erfgoed en de hoogbouw van Overstad terug de drukte van de stad in. Ik hoor net voordat de trein langs dendert nog in de verte het carillon van de Waagtoren. Wat een rijkdom om in zo ´n veelzijdige gemeente te mogen wonen. Ik ben trots op de diverse wijken, dorpen en al haar inwoners.

Alkmaar kent ook ongelijkheid, armoede en discriminatie. Dit pakken we met overtuiging aan voor een nog betere gemeente. We bouwen duurzame en betaalbare woningen voor nu en de toekomst. Met minder auto's en meer groene (school) pleinen, stadsnatuur en volop ruimte voor de wandelaar en fiets. Alkmaar kan als regio gemeente het voortouw nemen en uitblinken als innovatieve groene duurzame gemeente!

Dit ga ik doen met een club van bevlogen kandidaten en een sterke achterban. Samen blijven wij ons verzetten tegen de verharding in het politieke en maatschappelijke debat. Wij zoeken verbinding, dialoog en komen met constructieve oplossingen die gebaseerd zijn op feiten, samenwerking en vertrouwen. Want alleen dat brengt Alkmaar vooruit.

We lopen de komende jaren voorop in verandering! Omdat het moet en omdat het kan.

Hoe we dat gaan doen? Dat lees je in ons ambitieuze verkiezingsprogramma.

Maaïke Kardinaal

Lijsttrekker GroenLinks Alkmaar

INHOUD

INLEIDING	4
EEN GEZONDE, LEEFBARE GEMEENTE VOOR IEDEREEN	
- Wij streven naar een inspirerend en leefbaar Alkmaar	5
- Wij laten inwoners meer samen beslissen	7
- Wij omarmen alle inwoners van Alkmaar	8
- Wij investeren flink in kunst en cultuur	10
- Wij stimuleren gezond bewegen en sport	13
EEN GROENE EN KLIMAATBESTENDIGE GEMEENTE	
- Wij realiseren een groene(re) leefomgeving	15
- Wij stimuleren natuurinclusief bouwen en (her)inrichten	17
- Wij organiseren duurzame energievoorziening voor iedereen	20
- Wij investeren in duurzame bedrijvigheid en hergebruik van grondstoffen	22
- Wij kiezen voor gezonde en duurzame mobiliteit	24
ALKMAAR: EEN SOCIALE EN RECHTVAARDIGE GEMEENTE	
- Wij organiseren dat iedereen kan en mag meedoen	27
- Wij organiseren voor iedereen de zorg die nodig is	29
- Wij bestrijden armoede	31
- Wij streven naar toegankelijk onderwijs	33
- Wij maken ons sterk voor een goede en betaalbare woning voor iedereen	34
- Wij werken preventief aan veiligheid	38

INLEIDING

Voor je ligt het verkiezingsprogramma van GroenLinks voor Alkmaar voor de periode vanaf 2022. Het is een programma dat een sterk groen karakter heeft. We kiezen voor ambitieuze doelen voor hernieuwbare energiebronnen zoals zon en wind, een duurzame en betaalbare stadsverwarming, meer groen en minder vervuiling van verkeer en industrie. Dit zijn tegelijk maatregelen die het woongenot vergroten.

We zien een gemeente voor ons die groen is, waar mensen de openbare ruimte kunnen gebruiken om te recreëren en waar flora en fauna een duidelijke plek hebben. Dat betekent ook dat er minder parkeerplekken komen, zodat er ruimte is voor groen en de luchtkwaliteit hoog blijft. We gebruiken de publieke invloed om bijvoorbeeld groene schoolpleinen te creëren, zonnepanelen op alle daken te krijgen en waar mogelijk alleen te werken met duurzame ondernemers. Verder willen we graag een inspirerende gemeente zijn met ruim plaats voor kunst en cultuur, sport en verenigingsleven voor iedereen. Deze sectoren stimuleren we en maken we ook voor mensen met weinig bestedingsruimte toegankelijk.

Het is ook een programma dat sterk links is. We kiezen ervoor om zorg en welzijnsondersteuning ruim beschikbaar te maken. Dat doen we omdat iedereen het recht heeft om zich te kunnen ontplooiën en te floreren in de samenleving en omdat een actief, zinvol leven preventief werkt tegen zorg-gerelateerde problemen, criminaliteit en overlast. GroenLinks wil dat iedereen in Alkmaar een plek heeft en zet daarom vol in op het tegengaan van discriminatie en uitsluiting en het vergroten van gelijke kansen op alle mogelijke gebieden. Door sterk te investeren in opbouwwerk, jongerenwerk en andere maatschappelijke ondersteuning werken we ook preventief aan veiligheid.

We kiezen voor een ambitieus woonbeleid dat uitgaat van gemengde bouw in wijken, herontwikkeling van gebouwen, circulair bouwen en een dak boven het hoofd voor iedereen. Door de bouw te concentreren beschermen we de natuurgebieden.

GroenLinks heeft ambitieuze plannen voor een groen en sociaal Alkmaar waarin iedereen fijn kan leven. Waar mogelijk zullen we de maatregelen zo invullen dat ze niets extra's kosten. Dat doen we bijvoorbeeld door bestaande uitgaven beter in te zetten, door de kosten voor diensten beter door te rekenen aan degene die er gebruik van maakt of door overbodige uitgaven te schrappen. Hiermee kunnen we echter niet alle investeringen betalen die nodig zijn om onze gemeente toekomstbestendig te maken.

Via lokale heffingen dragen inwoners en ondernemers in Alkmaar bij aan het welzijn, de leefbaarheid en de voorzieningen in onze gemeente. Het is aanvaardbaar om de lokale heffingen te verhogen, waaronder de onroerendezaakbelasting (OZB) voor de eigenaren van bedrijfspanden en woningen. Met deze inkomsten en het verhogen van de parkeertarieven verwachten we onze plannen te kunnen verwezenlijken.

Op naar een gemeente Alkmaar die er is voor al haar inwoners!

Op naar een groen Alkmaar waar het fijn wonen is!

En op naar een sociaal Alkmaar waar iedereen mee kan doen!

1. EEN GEZONDE, LEEFBARE GEMEENTE VOOR IEDEREEN

GroenLinks streeft naar een inspirerend en leefbaar Alkmaar.

Het is belangrijk dat het gemeentebestuur de regie neemt bij ruimtelijke ontwikkeling, zodat onze gemeente zich op een duurzame en groene manier verder ontwikkelt. Daarbij is goede participatie en het gesprek hierover met inwoners, organisaties en ontwikkelende partijen essentieel.

GroenLinks laat inwoners meebeslissen en advies geven. Dit activeert de inwoners, vergroot sociale cohesie en vergroot het enthousiasme voor Alkmaar.

GroenLinks wil kansengelijkheid voor alle inwoners van Alkmaar. In onze gemeente leven mensen met grote verschillen. Wij staan voor een inclusieve gemeente waar iedereen met trots om die reden zichzelf kan zijn. Iedereen doet mee.

GroenLinks investeert flink in kunst en cultuur voor iedereen. Kunst is van onschatbare waarde voor onze gezondheid en ons welbevinden. Alkmaar heeft op cultureel vlak zoveel te bieden. De komende vier jaar doen we daar graag een schep bovenop.

GroenLinks zet zich in voor een gezonde levensstijl voor iedereen. We zorgen ervoor dat iedereen de kans krijgt genoeg te bewegen en te sporten.

1.1 WIJ STREVEN NAAR EEN INSPIREREND EN LEEFBAAR ALKMAAR

De Alkmaarse binnenstad heeft tijdens de coronacrisis haar aantrekkingskracht op de plaatselijke en regionale bevolking behouden. Maar wij willen dat een bezoek aan de

binnenstad méér is dan winkelen. Gevarieerde horeca, culturele activiteiten en lommerrijke plekken dragen bij aan een stad waar het aangenaam wonen en vertoeven is: van winkelgebied naar recreatie- en verblijfsgebied. Ook bezoekers van buiten de regio worden dan verleid om een weekendje (regio) Alkmaar te doen.

Daarvoor is een groener en groter autovrij centrum met inspirerende culturele activiteiten nodig. Meer ruimte voor wandelaars en fietsers draagt bij aan een ontspannen beleving. De kleine tussenstraatjes krijgen zo lucht. Een volwaardige fietsenstalling in de oostelijke binnenstad nodigt uit tot gezond gedrag en gaat verrommeling tegen.

GroenLinks is trots op het historische erfgoed van Alkmaar. De vele rijks- en gemeentelijke monumenten maken Alkmaar uniek en zijn belangrijk voor onze economie. Alkmaar bouwt flink aan de stad, onder andere aan het Alkmaars Kanaal. Goede architectuur en stedenbouw zijn hierbij essentieel. Want vandaag bouwen we de monumenten voor de toekomst. Uitdagende, vernieuwende en duurzame architectuur en goede stedenbouw mogen in Alkmaar daarom best meer worden aangejaagd. Wij willen meer aandacht hiervoor.

Wat moet er gebeuren?

- Er komt een extra fietsverbinding en autovrije herinrichting van de Kanaalkade. Een betere verbinding met de binnenstad voor fietsers en voetgangers is nodig vanwege de toename van het aantal woningen in Overstad.
- GroenLinks wil dat er minimaal vijf "auto te gast"-fietsstraten bij komen op diverse plekken in onze gemeente waar onvoldoende ruimte is voor de verscheidenheid aan verkeersstromen en waar een fietsstraat bijdraagt aan een veiligere leefomgeving. Deze fietsstraten worden opnieuw ingericht, om voorrang voor de fietsers te waarborgen.
- De gemeente moet het beter benutten van de waterwegen van de gemeente door bootdiensten faciliteren, te beginnen met de route Koedijk-Omval. Dit verbindt wonen met het centrum en vermindert andere verkeersstromen.
- Er komt een haalbaarheidsstudie naar deelfietsen/-steps in de stad en mogelijkheden van vervoer van station(s) naar binnenstad.
- GroenLinks wil de stadscamping terug als stichting, met een sociale functie. Met trekkershutjes, goede sanitaire voorzieningen, kookhuizen - ook in de winter, naar voorbeeld van Denemarken, met sociaal ondernemerschap en werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- De binnenstad van Alkmaar is de ideale beloopbare stad. Daarbij passen aantrekkelijke wandelroutes en minder auto's. Daarom willen wij alle horecapleinen in de binnenstad aan elkaar koppelen en verbinden met de oude stad via aantrekkelijke, groene wandelroutes met ruimte voor water(opslag). Om de horecapleinen aantrekkelijker te maken worden bomen geplant, zodat tijdens hittegolven de stad leefbaar blijft. Hierbij past een autoluwe binnenstad, met meer autovrije zones tussen Geestersingel, Kanaalkade, Bierkade en Nieuwlandersingel. Hierbij wordt rekening gehouden met de toekomstige bestemming van de huidige parkeergarage Karperton. De binnenstad wordt autovrij tussen 10.00 en 20.00 uur. In voetgangersgebieden is de fiets te gast.

- Onze parken bieden ruimte en ontspanning aan inwoners van Alkmaar en dienen gewaardeerd te worden als kwalitatieve recreatieruimte. Om deze kwaliteit te waarborgen verdient het schoonhouden van de openbare ruimte prioriteit. Ook onze parken worden onderling verbonden door groene wandelroutes.
- Versterking van de woonfunctie in het oude centrum moet de leegstand en het outlet-imago tegengaan. Het rijke historische karakter vraagt om bescherming. Wij maken daarom menging van functies mogelijk. De hoofdfunctie retail kan gecombineerd worden met bijvoorbeeld horeca en cultuur, onder voorwaarde van voldoen aan bestaande regelgeving (hygiëne, vergunning).
- Wonen boven, naast, achter en in lege winkelpanden wordt mogelijk. Daarnaast krijgen winkels de mogelijkheid langer open te blijven om meer levendigheid te houden en beter aan te sluiten op de trend van het nieuwe werken.
- GroenLinks wil versterking van de ruimtelijke kaders. Wij vinden het daarom tijd voor een Stadsbouwmeester.
- Grote en kleine winkelcentra in het stedelijk gebied vervullen een belangrijke wijkfunctie. Voortdurende aandacht voor aankleding en onderhoud samen met ondernemers en omwonenden houdt het voorzieningenniveau op peil.
- GroenLinks is voorstander van mkb-vriendelijke aanbestedingsprocedures.
- GroenLinks wil dat de gemeente in de komende raadsperiode een visie ontwikkelt op de stad van de toekomst. Wij willen dat Alkmaar meerdere binnenstedelijke buurten/wijken ontwikkelt waarbij woningen, winkels, uitgaansvoorzieningen, etc. zich binnen 15 minuten loop-fietsafstand van elkaar bevinden. Er moeten meer mobiliteitshubs komen, zodat er veel meer fysieke ruimte ontstaat voor wonen en voorzieningen en minder verkeersinfrastructuur nodig is. Marktpartijen moeten een groot deel van de kosten van de mobiliteitshubs dragen. Deze visieontwikkeling willen we starten in een burgerberaad met ondersteuning van landelijke expertise op wonen en mobiliteit.

1.2 WIJ LATEN INWONERS MEER SAMEN BESLISSEN

Democratie is veel meer dan eens in de vier jaar stemmen. GroenLinks wil meer experimenteren met andere manieren van meedoen en meebeslissen, zoals wijk-/dorpsbegrotingen, burgerberaad en andere vormen van overleg, zodat burgers meer betrokken zijn bij democratische besluitvorming.

GroenLinks wil dat het gemeentebestuur weet wat er leeft onder haar inwoners, naar hen luistert en iets doet met hun ideeën en inbreng. GroenLinks wil, dat de gemeente initiatieven van inwoners stimuleert en waar dat past en nodig is, helpt om die te realiseren.

Alle jongeren hebben recht op een toekomstperspectief.

Jongeren moeten zelf kunnen aangeven waar zij behoefte aan hebben in de gemeente. GroenLinks wil dat de jongerenraad in de gemeente blijft bestaan en dat de kinderburgemeester op termijn niet alleen een ceremoniële functie is, maar ook een instrument om kinderen en jongeren te laten deelnemen aan de lokale democratie.

Wij willen van Alkmaar in 2025 een digitaal geletterde gemeente maken. Als we niets doen, ontstaat er een tweedeling in de samenleving: tussen mensen die deelnemen aan de digitale samenleving en zij die niet mee kunnen komen. Om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan doen, willen we dat iedere inwoner digitaal zelfredzaam is, snapt hoe ICT en digitale media werken en hoe je hier mee om kunt gaan.

Wat moet er gebeuren?

- We zetten ons in voor nieuwe vormen van (directe) democratie, zoals burgerraden/burgerberaden en -begrotingen en loting. Maatschappelijke organisaties worden gestimuleerd en betrokken bij het beleid. Ook willen wij dat de gemeente onze adviesraden, dorpsraden, wijkraden, samenwerkende organisaties van bedrijven, winkeliers, horeca, bewonersorganisaties betrekken bij besluitvorming. Zo zorgen we er met elkaar voor dat beleid vanuit meerdere gezichtspunten is bekeken. Dit verkleint de kans op polarisatie.
- Het loket voor inwonerinitiatieven wordt opgewaardeerd: open één loket voor alle ideeën en plannen waarmee Alkmaarders zelf de gemeente willen verbeteren. Laat een initiatief door één ambtenaar begeleiden, iemand die knopen kan doorhakken als het erop aankomt. Hiervoor komt een speciaal fonds. Alkmaar opent verder een Burgerinitiatiefloket à la het Ondernemersloket. Hier kunnen inwoners en bedrijven initiatieven melden bij de gemeente.
- We organiseren burgerberaden op belangrijke thema's. Bijvoorbeeld voor het thema betere levensstijl en gezondheid. Hierbij betrekken wij organisaties en inwoners en we stimuleren inwonerinitiatieven die hieraan meewerken.
- In wijkgesprekken kunnen inwoners aangeven hoe we hun buurt kunnen verbeteren. Daarmee krijgen inwoners de mogelijkheid om mee te denken en beslissen over de plannen van de gemeente, bijvoorbeeld op het gebied van groenvoorziening, verkeer en warmtetransitie.
- De gemeente betreft jongeren structureel bij onderwerpen die hen aangaan.
- We faciliteren cursussen om digitale vaardigheden te vergroten in samenwerking met nieuwe en bestaande organisaties. Zoals Klik en Tik in de bibliotheek, het taalhuis en SeniorWeb.
- Wij willen dat de gemeente alles in het werk stelt om het voorzieningenniveau in de dorpskernen op peil te houden. Wij stimuleren participatiegroepen van ondernemers en inwoners uit deze kernen, die mee gaan denken over concrete oplossingen. Daarnaast zijn we voorstander van brede en effectieve ondernemersparticipatie in de vorm van ondernemerspanels, zodat ondernemers mee kunnen denken over en inspraak hebben over bijvoorbeeld openings- en sluitingstijden en toegankelijkheid van winkelgebied.

1.3 WIJ OMARMEN ALLE INWONERS VAN ALKMAAR

GroenLinks streeft naar een samenleving waar iedereen een plek heeft. Nog te vaak hebben mensen een nadeel door hun seksuele oriëntatie, hun niet-westerse uiterlijk of naam, een

fysieke of mentale beperking, hun gewicht, door armoede, beperkte beheersing van de Nederlandse taal of anderszins. De tijd van ontkenning van uitsluiting is voorbij: iedereen dient zich bewust te zijn van de rol die huidskleur, gender, seksualiteit (LHBTIQ+) en afkomst spelen in de samenleving, ook in onze gemeente.

Het is tijd voor actie: mensen insluiten in plaats van uitsluiten en discriminatie met alle mogelijke wettelijke middelen bestrijden.

Integratie is een veelzijdig proces. GroenLinks wil meer aandacht geven aan het inclusievraagstuk om te komen tot optimale deelname aan de samenleving van nieuwkomers. We hebben oog voor de dilemma's die daarbij komen kijken.

Het verwerven van taal en het contact krijgen en houden met de samenleving zal ondersteund blijven door vrijwilligerswerk. Mensen die ingeburgerd zijn kunnen een belangrijke brugfunctie spelen bij het betrekken van mensen die door taal en culturele redenen nog aan de zijlijn staan. Inzicht, kennis en ervaring zijn hiervoor namelijk nodig. Daarom is focus nodig op het onderwijs en de jeugdzorg. Met name het taalonderwijs heeft prioriteit. We betrekken het al aanwezige netwerk bij het maken van plannen, zoals vrijwilligersorganisaties als VrouwenKracht Overdie, Humanitas, Alkmaar-kan-het en het COC.

We stimuleren intensief taalonderwijs, met daarbij vrijwilligerswerk en stages. De nieuwkomers zijn niet uitsluitend zelf verantwoordelijk en krijgen de benodigde middelen aangereikt. Dit geldt ook voor de vrijwilligers. Een voorbeeld daarvan is De Talentenbank.

Zorg moet voor iedereen laagdrempelig en toegankelijk zijn, ongeacht iemands culturele achtergrond, sociale of economische status of beperkingen. Vaak zijn regels en procedures om de juiste zorg te krijgen te ingewikkeld voor mensen met weinig opleiding, een geringe taalvaardigheid of weinig kennis van de cultuur rondom zorg. Dat is verkeerd, want daardoor vallen mensen buiten de boot en krijgen zij niet de zorg die zij nodig hebben.

Wat moet er gebeuren?

- We kweken bewustwording door voorlichting over onbewuste discriminatie en we laten ons inspireren door goede voorbeelden uit de praktijk. GroenLinks vindt dat de gemeente hierbij zelf, als werkgever, het goede voorbeeld moet geven, bijvoorbeeld bij het werven van personeel.
- We zorgen dat het college en de raad goed ingevoerd raken in de bestrijding van (on)bewuste discriminatie. We zorgen voor een dieper begrip en bewustwording van de mechanismen die schuilgaan achter discriminatie. Een interactieve publiekscampagne zal de inwoners van Alkmaar laten zien wat je zelf kunt doen om discriminatie te voorkomen.
- Scholen krijgen de mogelijkheid tot deelname aan maatschappelijke projecten die bijdragen aan het verbreden van de horizon van hun leerlingen. Bijvoorbeeld door het gebruik van educatief theater over pesten, voorlichting over diversiteit en inclusie, deelnemen aan een project van Vluchtelingenwerk, of een campagne burgerschap in het onderwijs over de waarden verdraagzaamheid en verbondenheid, vrijheid en verscheidenheid.
- Wij regelen ruime ondersteuning voor taalontwikkeling.
- Iedereen die dat wil, kan meedoen in arbeid, beschutte werkplekken of vrijwilligerswerk.
- Er komt een gemeentelijk meldpunt uitsluiting.
- De ondersteuning voor mensen die op bijstandsniveau leven bestaat uit maatwerk en is daarmee aangepast op de individuele behoefte.
- Wij zetten in op de aanpak van laaggeletterdheid.
- Er komt taal- en sollicitatieondersteuning voor wie dat nodig heeft.
- Uitvoering van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking: gebouwen, voorzieningen en (digitale) informatie worden voor iedereen toegankelijk worden gemaakt.
- Speciale aandacht voor kinderen met een beperking: scholen, sportclubs en speeltuinen worden standaard toegankelijk gemaakt voor alle kinderen.
- Wij investeren in een zorg- en welzijnssysteem dat ook toegankelijk is voor mensen die minder taalvaardig of digitaal vaardig zijn.

1.4 WIJ INVESTEREN FLINK IN KUNST EN CULTUUR

Kunst is van onschatbare waarde voor onze gezondheid en ons welbevinden. Alkmaar heeft op cultureel vlak zoveel te bieden. De komende vier jaar doen we daar graag een schep bovenop.

Een rijke Alkmaars kunst- en cultuursector brengt leven in de brouwerij, verbindt en bevraagt ons. Kunst weerspiegelt de diversiteit in onze gemeente en is een visitekaartje van de stad.

Het verlenen van kunstsubsidies moet recht doen aan de intrinsieke waarde van kunst, ongeacht de economische waarde.

Kunst moet voor iedereen toegankelijk zijn. Wij ondersteunen initiatieven die zich richten op het bereiken van een nieuw publiek. Sociaal contact, ontmoeting en verbinding zijn het fundament van een samenleving. We willen om die reden aandacht voor productiehuisen, festivals en broedplaatsen om innovatie- en talentontwikkeling te stimuleren.

De afgelopen jaren met corona waren voor de culturele sector ingrijpende jaren. Geen voorstellingen, geen activiteiten, geen evenementen, geen bezoekers, geen inkomsten en zorgen over de toekomst. Zodra de deuren weer even open konden heeft de sector zich van haar flexibele en creatieve kant laten zien. Daarentegen blijven er zorgen over de toekomst en is een impuls nodig. Vandaar dat wij structureel het budget willen verhogen.

De afgelopen jaren hebben wij gewerkt aan het behoud van de culturele voorzieningen en het verenigingsleven en extra aandacht gegeven aan het ondersteunen van vernieuwende en experimentele culturele initiatieven. Er zijn nog veel nieuwe mogelijkheden in verbreding van het culturele palet.

GroenLinks ziet graag dat culturele voorzieningen voor meer variatie in hun programmering kiezen met meer diversiteit. GroenLinks waardeert cultureel ondernemerschap en biedt daar ruimte voor.

Wat moet er gebeuren?

- Het cultuurbudget gaat structureel met € 600.000 omhoog om de culturele sector na corona weer nieuw leven in te blazen en kansen te benutten.
- Een voorwaarde voor subsidieverlening is dat instellingen kunstenaars behoorlijk belonen. De positie van mensen in de cultuursector op de arbeidsmarkt moet verbeteren. We maken collectief onderhandelen over arbeidvoorwaarden, voor de hele culturele sector mogelijk.
- Wij willen meer ruimte bieden voor eigentijdse, dwarse en vernieuwende culturele initiatieven.
- Wij willen de Broedplaatsenaanjager behouden en meer ruimte geven voor initiatief.
- Er komt een onderzoek en actieplan voor meer diversiteit aan bezoekers binnen de Alkmaarse cultuur, hoe deze te krijgen én hoe cultuur een brug kan slaan tussen het centrum van Alkmaar en de (buiten)wijken en dorpen.
- Cultuur verbindt mensen. We zijn benieuwd naar wat zich buiten de grenzen van Alkmaar en ons land allemaal afspeelt. Een internationaal straattheaterfestival helpt ons bij het kennismaken met andere culturen. GroenLinks wil een voortzetting van het Internationale Straattheaterfestival, maar vindt het wel belangrijk dat de artistieke uitgangspunten hierbij centraler komen te staan. Hiervoor reserveren wij € 100.000 structureel per jaar.
- Graag zien wij een vervolg op 'Alkmaar Dichtstad', een initiatief om cultuurmakers en culturele organisaties dichter bij elkaar te brengen. Met een ondersteuning van 50.000 euro willen wij dit jaarlijks mogelijk maken.
- Kunst moet op onverwachte plekken op kunnen duiken. GroenLinks wil het Makersfonds verder door ontwikkelen om jonge kunstenaars een langere periode te ondersteunen, zodat zij zich verder in onze gemeente kunnen ontwikkelen. Creatieve makers geven wijken een nieuwe dynamiek en kunnen emancipatie bevorderen. Aan het Alkmaars Kanaal kunnen nieuwe creatieve plekken zoals broedplaatsen ervoor zorgen dat kunstenaars mogelijkheden krijgen voor een werk- of oefenruimte. Op die manier kan er verbinding met de buurt komen door bijvoorbeeld optredens en kunstprojecten. Het culturele vastgoed van de gemeente gaat daarom niet in de uitverkoop. GroenLinks wil elk jaar het fonds met € 150.000 aanvullen.
- Kunst komt in de openbare ruimte en naar de wijken toe om maatschappelijke onderwerpen aan te snijden en mensen bewuster te maken van Alkmaar, Alkmaarders en universele onderwerpen die ook in Alkmaar spelen.
- Kortere beslistermijnen voor subsidies, vooral bij verzoeken aan de regiegroepen. Termijn naar drie weken.
- Een Bevrijdingsfestival met regionale aantrekkingskracht op een sfeervolle locatie, wellicht in combinatie met een ander groot festival, zoals het straattheaterfestival.
- Extra aandacht om diverse groepen te betrekken bij culturele activiteiten in de binnenstad én om diverse groepen buiten de binnenstad te motiveren culturele activiteiten te organiseren die voor iedereen zijn. Bijvoorbeeld een wereldmarkt of een kunstmarkt.
- Extra budget voor cultuur voor minima, náást de AlkmaarPas.
- Er komt een onderzoek naar hoe het kunstenaarsklimaat verbeterd kan worden.

- Er komen meer mogelijkheden voor de nachtcultuur in het centrum, waarbij overlast voor de bewoners van de binnenstad tot een minimum moet worden beperkt.
- Er komt een visie op cultuur in de regio en de dorpskernen en cultureel erfgoed.
- De gemeente beschermt broedplaatsen voor kunst.

- Er komt een apart potje voor gevluchte kunstenaars naar analogie van het Hestia-programma voor gevluchte wetenschappers van NWO.
- Ieder kind in Alkmaar moet kunnen leren van cultuur en de mogelijkheid krijgen zichzelf creatief te uiten. Via kunstonderwijs maken alle Alkmaarse kinderen al jong kennis met kunst en cultuur, ongeacht hun buurt of achtergrond. Dit stimuleert creativiteit en inventiviteit en brengt ze in verbinding met anderen. Het is een duurzame investering in onze samenleving en biedt ze de mogelijkheid hun talenten verder te ontwikkelen. Dit levert de creatieve burgers, kunstenaars en vrije denkers van morgen. De bibliotheek en Artiance zijn essentieel hierbij. Hun budgetten zijn de afgelopen jaren vrijwel gelijk gebleven, ondanks de groeiende vraag naar hun activiteiten. GroenLinks wil het budget van de bibliotheek/Artiance met € 100.000 verhogen.
- Aan hedendaagse beeldende kunst besteden we de komende jaren extra aandacht. GroenLinks wil de komende jaren het Stedelijk Museum verder laten ontwikkelen door te zoeken naar een uitbreiding van hun tentoonstellingsruimte.

1.5 WIJ STIMULEREN GEZOND BEWEGEN EN SPORT

Alkmaar is een echte sportgemeente! De gemiddelde Alkmaarder beweegt vaker dan de gemiddelde Nederlander en dat willen we graag zo houden. Sporten is leuk, ontspannend en gezond. Bij het sporten ontmoeten mensen elkaar. We zijn trots op alle mogelijkheden die we in Alkmaar hebben om te bewegen, zowel in de openbare ruimte als bij de sportverenigingen en op plekken als ijsbaan de Meent, zwembad de Hoornse Vaart en het Sportpaleis.

GroenLinks vindt het ontzettend belangrijk dat elke Alkmaarder gestimuleerd wordt om te bewegen. Dit doen we door het aanbod aan bewegingsmogelijkheden in elke wijk en in elk dorp zo divers en toegankelijk mogelijk te maken. We ondersteunen sportverenigingen in de belangrijke rol die zij vervullen en helpen hen een veilige en toegankelijke sfeer te creëren

waarin geen plek is voor uitsluiting. Een gebrek aan financiële middelen mag sporten in Alkmaar niet in de weg staan. Daarom zorgen wij dat minima via de AlkmaarPas de mogelijkheid krijgen om lid te worden van een sportschool of -vereniging.

Wat moet er gebeuren?

- We maken sporten en bewegen voor iedereen toegankelijk door de tegoeden op de AlkmaarPas voor minima te verhogen met de prijs van een gemiddeld jaarlidmaatschap bij een sportvereniging of sportschool.
- Elke wijk en elk dorp heeft een sportregisseur die samen met verenigingen, maatschappelijke organisaties, scholen, BSO's en bewoners werkt aan een passend sportaanbod om zoveel mogelijk mensen te stimuleren om te bewegen. Zij werken samen met verenigingen aan een veilig en open sportklimaat waarin iedereen welkom is. Sportregisseurs worden aanspreekpunt voor leden die zich niet welkom voelen bij hun sportclub.
- Alkmaar investeert in toegankelijke sportfaciliteiten zoals wandelroutes, fietsroutes, sportveldjes, natuurspeeltuinen en calisthenicsparken. Elke Alkmaarder woont op maximaal vijf minuten lopen van een toegankelijke plek om te bewegen.
- Alle sportaccommodaties in beheer van de gemeente voldoen aan het VN-verdrag Handicap en bieden mogelijkheden voor mensen met een beperking om te sporten. Sportregisseurs zien erop toe dat er voldoende sportaanbod voor mensen met een beperking beschikbaar is.
- De gemeente ondersteunt sportverenigingen met deskundig advies en subsidie, bijvoorbeeld voor jeugdleden en leden met een beperking en bij ledenwerving. Een specifiek aandachtspunt zijn de vaak verouderde accommodaties van verenigingen. De gemeente en Alkmaar Sport helpen verenigingen die moeten investeren in hun accommodaties met subsidies en goedkope leningen.

2. EEN GROENE EN KLIMAATBESTENDIGE GEMEENTE

2.1 WIJ REALISEREN EEN GROENE(RE) LEEFOMGEVING

Een groene leefomgeving is belangrijk voor de natuur, maar ook voor het welzijn en de gezondheid van mensen. De groene doelen voor Alkmaar voor de periode 2022-2026 zijn vastgelegd in gemeentelijk beleid en de gemeente neemt al maatregelen die meer ruimte geven aan de natuur. GroenLinks vindt echter dat we het lef moeten hebben er nog een flinke schep bovenop te doen, omdat het hard nodig is de draagkracht van de natuur te vergroten en de leefomgeving van nog meer inwoners van Alkmaar fraaier en gezonder te maken. Bovendien helpt een groene inrichting van de leefomgeving mee om de negatieve gevolgen van de voortschrijdende klimaatverandering (wateroverlast, extreme droogte en hitte) te verminderen.

Parken in de bebouwde omgeving zijn belangrijk voor een gezonde leefomgeving: het zijn groene plekken waar kinderen en volwassenen op geringe afstand van huis kunnen spelen, wandelen en sporten en van de natuur kunnen genieten. Ook zijn het plekken waar mensen elkaar makkelijk kunnen ontmoeten. Daarmee hebben parken bij uitstek ook een sociale functie. Parken kunnen daarnaast dienen als hotspots voor het vergroten van de biodiversiteit in een veel groter gebied en het beheer moet daarop zijn afgestemd. Ook het overige groen in de woonwijken, groene speelplekken en groene schoolpleinen dragen bij aan een groene en gezonde leefomgeving.

Wat moet er gebeuren?

- GroenLinks vindt dat elke inwoner van Alkmaar binnen een afstand van vijf minuten lopen een groene plek moet kunnen bereiken om daar te kunnen genieten van de natuur en om te ontspannen. Een verkenning moet duidelijk maken hoe dit doel kan worden bereikt.
- Elk kind in Alkmaar moet binnen een afstand van vijf minuten lopen een avontuurlijke, groene speelplek kunnen bereiken, waar met gebruik van natuurlijke materialen fantasieerijk en avontuurlijk kan worden gespeeld. Een verkenning moet duidelijk maken hoe dit doel kan worden bereikt.
- Wij willen dat er in Alkmaar een Groen Jeugdland komt, waar kinderen hutten kunnen bouwen met hout, spijkers en hamers, waar ze vuurtjes kunnen stoken, in bomen kunnen klimmen en volop andere avonturen in het groen kunnen beleven.
- Alkmaar gaat voor het verdubbelen van nieuw groen naar 20 ha. Onder meer op groene daken bij burgers en bedrijven, extra groen op basis van burgerinitiatieven en 3 ha extra groen door het opheffen van versteende plekken.
- Het jaarlijks budget voor de realisatie van nieuw groen, ecologisch beheer en de aanplant van verwilderingsbloembollen, bomen en planten in de openbare ruimte wordt vergroot met € 500.000.
- In de komende raadsperiode worden nog eens acht Tiny Forests aangelegd in buurten die laag scoren wat betreft groen. De nieuwe kleine bosjes doen dienst als buitenlokaal voor nabijgelegen basisscholen.
- Plekken in woonbuurten en op bedrijventerreinen die nog geen definitieve invulling hebben krijgen de status tijdelijke natuur. Deze plekken kunnen bijvoorbeeld worden ingezaaid als bloemrijk grasland.

- GroenLinks vindt dat elke basisschool een groen schoolplein moet krijgen waar kan worden gespeeld met natuurlijke materialen. Bij de reservering van financiële middelen en de aanbestedingsprocedure zijn groene schoolpleinen een vast onderdeel.
- De gemeente stelt een planning op voor de groene herinrichting van bestaande schoolpleinen. Jaarlijks worden minimaal twee bestaande schoolpleinen vergroend.
- Komende Raadsperiode wordt voor alle parken en het overige groen een ecologisch beheerplan opgesteld.

- Bij de inrichting en het beheer van groen wordt voortaan uitsluitend gewerkt met uitvoerders die gecertificeerd zijn voor ecologische inrichting en ecologisch beheer.
- GroenLinks wil dat in de gemeente Alkmaar uitsluitend nog ecologisch geteeld plant- en zaaimateriaal wordt gebruikt. Bij elke aanplant hoort een zorgplan voor de eerste groeifase van bomen en struiken.
- De oevers langs alle watergangen krijgen een natuurvriendelijke inrichting, tenzij dit andere functies (zoals recreatie) of de veiligheid in de weg zit.
- Wij willen dat er met spoed een Buurtecoloog wordt aangesteld, die samen met bewoners en buurtverenigingen op zoek gaat naar kansrijke en zinvolle groene projecten.
- Er komt voor alle buurten een ecologisch beheerplan voor het aanwezige groen. De aan te stellen Buurtecoloog heeft daarbij de regie.
- Wij pleiten voor een Subsidieregeling Groen, waaruit per woning een budget van € 75 wordt verstrekt voor de aanschaf van bloemenzaden, plantjes, verwilderingsbolletjes en/of nestkastjes voor vogels en insecten. Er wordt een maximaal budget voor dit doel beschikbaar gesteld.
- Wij realiseren een sterk Natuur Netwerk Alkmaar, bestaande uit gebieden met een beschermde status en gebieden met hoge ecologische waarde. Ecologisch beheer en burgerparticipatie komen hierin samen. Wij pleiten voor een inventarisatie en vastlegging van alle gebieden met bovengemiddelde ecologische waarde. Er komt een onderzoek naar gebruik van het Natura 2000-gebied in de gemeente Alkmaar om het in overeenstemming te brengen met de doelstelling en beheer zoals vastgelegd in het Beheerplan Natura 2000. We voorkomen aantasting van natuurwaarde en zetten zonnodig stappen om aantasting uit het verleden recht te zetten.

2.2 WIJ STIMULEREN NATUUR INCLUSIEF BOUWEN EN (HER)INRICHTEN

Elke nieuwe ruimtelijke ontwikkeling en elk herinrichtingsproject gaat hand in hand met het realiseren van nieuwe natuur, ecologische verbindingen en landschapsherstel. Het nieuwe groen moet goed aansluiten bij bestaand groen en ook bij de ecologische verbindingen in de omgeving. Bij nieuwbouw en renovaties van buurten komt ook aandacht voor natuurlijk en avontuurlijk spelen in het groen. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet het landschap zoveel mogelijk worden gespaard. Dat betekent dat de openheid en de weidsheid van ons agrarische gebied zoveel mogelijk intact blijft en storende bebouwing vermeden moet worden. Dit geldt vooral voor gebieden die van belang zijn voor weidevogels en gebieden die zijn aangewezen als Bijzonder Provinciaal Landschap (Schermer). Wij koesteren het waardevolle open groene gebied tussen de stad Alkmaar en de dorpen Schermerhorn, De Rijk en Markenbinnen. Nieuwbouw van woningen vindt alleen plaats direct aansluitend aan bestaande bebouwing en op inbreidingslocaties. Wij komen niet terug op de voorgenomen uitbreiding van Stompeloren, waar al vanaf 2005 afspraken over zijn, mits dit met de hoogste duurzaamheidswaarden en passende maatvoering gebeurt.

Ook bij de locatiekeuze voor windturbines en zonnevelden spelen landschappelijke waarden een belangrijke rol. Daarnaast wil GroenLinks het agrarische landschap verbeteren door

ecologisch bermbeheer, het bevorderen van bloemrijke linten door het gebied en de aanplant van bomen en bosjes.

Wat moet er gebeuren?

- GroenLinks wil dat in de regelgeving voor bouwen een Natuurpuntensysteem Groen wordt opgenomen, waardoor natuurinclusief bouwen (minstens 25% van de oppervlakte) wordt gegarandeerd.
- In het bestemmingsplan voor nieuwe woonwijken moet worden vastgelegd dat tuinen van woningen voor minstens 25% onverhard moeten zijn.
- Ontwikkelingsgebieden voor woningbouw langs het Alkmaars Kanaal krijgen een eigen ecologische groenstructuur die goed aansluit op omringende groengebieden en op ecologische verbindingzones.
- De Hortus krijgt een positieve impuls om het kloppende groene hart van bedrijventerrein Beverkoog te worden.
- GroenLinks ziet een dependance van de Hortus Alkmaar in de binnenstad voor zich waar de aspecten ecologisch rijke tuinen, buurtnatuur, park, kwekerij in de vorm van een stadskas t.b.v. de groene golf, samen werken, samen tuinieren, toeristische attractie, educatie, allen samenkomen.
- GroenLinks wil voor het centrum van Alkmaar een Vergroenings- en Klimaatadaptatieplan wordt uitgewerkt, gericht op het maken van een aangenaam verblijfsgebied voor bewoners en bezoekers. Speciale aandacht gaat uit naar de pleinen (Paardenmarkt, het Hofplein, Waagplein en het Doelenveld) en de looproutes.

- Wij willen dat de stationspleinen bij Alkmaar Centraal en Alkmaar Noord een groene inrichting krijgen. Ook hier aandacht voor schaduwrijke looproutes en andere maatregelen om bij extreme hitte toch aangenaam te kunnen verblijven in de stationsomgeving.
- De openheid en weidsheid van het agrarische landschap wordt bij elk besluit over ruimtelijke ontwikkelingen meegewogen. Dit geldt ook voor de keuze van locaties voor zonnepanelen en windturbines.
- Het jaarlijkse budget voor de aankoop van bloemzaden voor bewoners in het buitengebied van Alkmaar wordt verdubbeld naar € 50.000. Dit geldt onder voorwaarden wat betreft de hoogte van het inkomen.
- Er komt jaarlijks een budget van € 10.000 beschikbaar voor de aanplant van bomen en bosjes door particulieren in het agrarische gebied. Dit geldt onder voorwaarden wat betreft de hoogte van het inkomen.
- GroenLinks wil dat alle bermen en grasstroken langs wegen en fietspaden in het buitengebied die in eigendom zijn van de gemeente een ecologisch maaibeheer krijgen.
- De schaalvergroting en verdere automatisering in de landbouw verminderen de werkgelegenheid in het agrarische gebied van Alkmaar. GroenLinks streeft naar het behoud van een mooi en open agrarisch landschap en behoud van agrarische werkgelegenheid. Daarom willen wij dat agrariërs geholpen worden om op hun grondgebied bij te dragen aan een aantrekkelijk landschap en het vergroten van de oppervlakte natuur en de biodiversiteit.
- Wij willen dat de gemeente Alkmaar agrariërs helpt een nieuwe richting in te slaan als de financiële basis voor het agrarische bedrijf te wankel is geworden of wanneer bedrijfsopvolging of bedrijfsovername niet mogelijk is.
- De gemeente moet actief zoeken naar mogelijkheden om agrariërs te helpen de overstap te maken van agrarische bedrijvigheid naar (kleinschalige) zorg of toerisme. Een dergelijke ontwikkeling mag niet ten koste gaan van het landschap en dient altijd gepaard te gaan met de realisatie van meer natuur en het vergroten van de biodiversiteit.
- GroenLinks wil dat onderzocht wordt hoe in Alkmaar stadslandbouw geïntroduceerd kan worden, om agrarische kennis te benutten en de biodiversiteit in de stad te versterken.
- Wij ondersteunen acties en processen die de Eilandspolder helpen beschermen. Aantasting van de natuurwaarden in de Eilandspolder, door te veel en te snel varende boten, moet worden teruggedrongen door extra handhaving.
- Geestmerambacht is een belangrijk onderdeel van de natuur in onze regio. De gemeentelijke financiële bijdrage aan het beheer van dit gebied moet worden verhoogd als dit noodzakelijk is voor het behoud van de waarde van dit gebied.
- Kinderboerderijen, schooltuintjes en volkstuinen moeten behouden blijven vanwege hun belangrijke rol in natuur- en milieueducatie.
- IVN, NME, ANIMO en de Hortus behouden hun (financiële) ondersteuning door de gemeente Alkmaar.
- Het ecologische volkstuinencomplex ATV De Rekere blijft bij toekomstige woningbouwontwikkelingen intact.
- GroenLinks wil dat de gemeente het historische stadshart bestendig maakt tegen hoosbuien door wateropslag te combineren met een hemelwaterriool dat per straat of plein (voetgangersgebied) in de gracht of singel uitmondt. Dit draagt tevens bij aan de verversing van het water en kan per straatproject meegenomen worden.

2.3 WIJ ORGANISEREN EEN DUURZAME ENERGIEVOORZIENING VOOR IEDEREEN

Om gevaarlijke en onomkeerbare klimaatveranderingen te voorkomen kunnen we niet wachten met actie te ondernemen. Anders krijgen we in de komende jaren nog vaker extreem weer en een grotere kans op bosbranden en overstromingen. Al in 2030 moeten we fors minder broeikasgassen uitstoten dan in 1990: 60% minder broeikasgassen dan in 1990 is in Nederland haalbaar als we in Europa en in Nederland alles op alles zetten. GroenLinks wil dat de gemeente Alkmaar dit vol energie oppakt, samen met inwoners en bedrijven. Hiermee zorgen we tegelijkertijd voor een eerlijkere samenleving met meer werkgelegenheid.

Besparen van energie is de eerste en belangrijkste stap om te komen tot een duurzame energievoorziening, waarmee we ons klimaat beschermen en we minder afhankelijk worden van import uit het buitenland. Energie die je niet verbruikt hoef je niet op te wekken. GroenLinks Alkmaar kijkt hierbij naar alle sectoren, van bedrijven tot inwoners, maar ook naar de gemeente zelf. Bedrijven kunnen nog veel energie besparen door te investeren in maatregelen die zichzelf terugverdienen. Alle inwoners moeten de mogelijkheid krijgen energiebesparende maatregelen te nemen. Dat levert niet alleen een comfortabeler huis op maar ook nog eens een beter milieu en een besparing op woonlasten.

We blijven samen met de inwoners en bedrijven zoeken naar geschikte locaties waar zonne-energie met andere functies kan worden gecombineerd. We zetten daarbij in de eerste plaats maximaal in op zon op daken, parkeerplaatsen en infrastructuur zoals energieleverende geluidsschermen. Alle daken moeten zo veel mogelijk voorzien worden van zonnepanelen, zowel bij bedrijven als bij bewoners en verhuurders. Bij de ontwikkeling van nieuwe projecten voor zonne- of windenergie houden we vast aan het uitgangspunt uit het landelijke Klimaatakkoord van minimaal 50% lokaal eigendom, dit altijd in combinatie met toegankelijke en transparante participatieprocessen. Naast lokale zeggenschap is een

goede balans tussen lusten en lasten een belangrijke voorwaarde voor een breed gedragen energietransitie. Zo kunnen bewoners bijvoorbeeld via energiecoöperaties zeggenschap over én financieel profijt van de ontwikkeling van duurzame energie in hun omgeving hebben.

GroenLinks wil ruim voor 2050 alle woningen aardgasvrij hebben en op een duurzame wijze verwarmd. GroenLinks ziet de voordelen van warmtenetten om snel en betaalbaar van het aardgas af te komen. Voorwaarde hierbij is wel dat de warmtenetten nu en in de toekomst gevoed worden met duurzaam opgewekte warmte, bijvoorbeeld geothermie, aquathermie, restwarmte, etc.

Om de klimaatdoelstellingen te halen is het essentieel dat de gemeente Alkmaar de krachten bundelt met omliggende gemeenten. Samen bereiken we meer dan ieder voor zich. Zo kan bijvoorbeeld het geven van klimaatvoorlichting, personeel en het leveren van diensten worden gedeeld. Ook bij het zetten van stappen in het verkrijgen van een circulaire economie, is samenwerking tussen gemeenten essentieel. Met als doel zoveel mogelijk leren van elkaar.

Wat moet er gebeuren?

- Energiebesparing is de snelste en eenvoudigste manier om resultaat te behalen. Daarom stimuleert de gemeente Alkmaar energiebesparing maximaal via voorlichting en gerichte acties.
- De gemeente geeft haar inwoners 1% rentekorting op duurzaamheidsleningen van de Rijksoverheid om het beter isoleren van bestaande woningen te stimuleren. Dit geldt onder voorwaarden wat betreft de hoogte van het inkomen.
- Er blijft één loket waar inwoners en bedrijven terecht kunnen voor advies over woningisolatie, over duurzame energiebronnen zoals zonnepanelen, zonneboilers, warmtepompen en daarnaast ook over subsidiemogelijkheden.
- De gemeente kijkt hoe zij niet alleen woningcorporaties maar ook particuliere verhuurders kan stimuleren om te investeren in energiebesparing en woningverbetering. Dit in overleg met bewoners, om hen meer comfort en een lagere energierekening te geven.
- Alle mogelijkheden moeten zo snel mogelijk worden benut voor het plaatsen van zonnepanelen op daken, parkeerplaatsen en op/langs infrastructuur. De gemeente moet alle daarvoor beschikbare en geschikte plekken in kaart brengen.
- De gemeente gaat bedrijven, bewoners en verhuurders stimuleren om alle grote daken te benutten voor de opwekking van zonne-energie. Waar stimuleren van bedrijven niet helpt, stellen we strenge regels in.
- De gemeente gaat het opwekken van zonne-energie op infrastructuur en parkeerplaatsen verder ontwikkelen, waar mogelijk samen met coöperaties en bedrijven. De gemeente stelt desgewenst ook haar eigen daken ter beschikking voor energieopwekking door coöperaties.
- Wij willen dat de gemeente (met advies van experts) randvoorwaarden opstelt voor zonnevelden en windturbines vanuit wonen, natuur en landschap. Met die voorwaarden kunnen de mogelijkheden voor zonne- en windenergie in de gemeente verder worden onderzocht.

- De gemeente Alkmaar stemt de keuze van locaties voor opwekking van duurzame energie in een vroeg stadium af met de netbeheerder. Dit om vertraging bij de uitvoering zoveel mogelijk te voorkomen.
- Innovatieve zonnevelden in combinatie met waterberging en/of natuur- of veenherstel moeten worden ondersteund door de (voor)financiering van haalbaarheidsonderzoeken en uitwerking van de mogelijkheden van landschappelijke inpassing.
- De gemeente gaat samen met bewoners kaders opstellen waarin de voorwaarden voor lokaal eigendom en participatieprocessen voor de opwekking van duurzame energie worden vastgesteld. Dit biedt bewoners én initiatiefnemers duidelijkheid. Er wordt in het bijzonder gekeken naar de mogelijkheden om ook lagere inkomensgroepen mee te laten delen in de opbrengsten.
- Gemeente Alkmaar gaat waar gewenst energiecoöperaties en bewonersinitiatieven steunen bij de financiering van de onzekere voorfase van projecten, bijvoorbeeld door middel van een ontwikkelfonds dat leningen verstrekt.
- GroenLinks wil dat bij het gebruik van biomassa voor de opwekking van energie, aantoonbaar en uitsluitend binnenlandse biomassa-reststromen worden gebruikt. Particulier gebruik van biomassa (houtstook) wordt vergunningplichtig, waarbij als uitgangspunt de gezondheid van de medebewoners geldt. Het doel is om houtstook ernstig terug te dringen. Op termijn zal particulier gebruik van biomassa worden verboden.
- Wij willen dat de gemeente bij de aanleg van nieuwe warmtenetten, of uitbreiding van bestaande warmtenetten, afspraken met de exploitant maakt over de overschakeling op andere bronnen zoals geothermie, aquathermie en restwarmte.
- Om in de toekomst ook andere warmtebronnen aan te kunnen sluiten, willen wij dat de warmtenetten zo veel mogelijk worden uitgevoerd als lage temperatuur-net. Dat wil zeggen: altijd bij het aansluiten van nieuwe woningen en bedrijven en zoveel mogelijk bij het aansluiten van bestaande woningen en bedrijven.
- GroenLinks wil dat de exploitant van een warmtenet met een kostenraming het perspectief onderbouwt van overschakeling naar andere bronnen, zoals geothermie, aquathermie en restwarmte. Die kostenraming laat zien hoe de warmte ook op langere termijn voor inwoners haalbaar en betaalbaar blijft.

2.4 WIJ INVESTEREN IN DUURZAME BEDRIJVIGHEID EN HERGEBRUIK VAN GRONDSTOFFEN

GroenLinks vindt dat Alkmaar koploper moet worden in het realiseren van een duurzame leef- en werkomgeving. Onze lokale economie moet zoveel en zo snel mogelijk verschuiven van vervuilend naar groen en van het produceren van afvalstromen naar het produceren van nieuwe grondstoffen. We benutten daarvoor maximaal nieuwe technologieën. Circulair en duurzaam ondernemen hebben de toekomst: groene en sociale ondernemers verdienen daarom steun en stimulans.

Innovaties zijn nodig om onze doelstellingen op het gebied van duurzaamheid snel te kunnen realiseren. Het stimuleren van innovaties helpt bij het nationaal en internationaal profileren van de gemeente Alkmaar. Bovendien levert dit hoogwaardige werkgelegenheid op en economische kansen voor bedrijven in onze regio. Daarom wil GroenLinks Alkmaar het ontwikkelen en toepassen van duurzame innovaties van bedrijven stimuleren.

GroenLinks wil startende ondernemers in duurzame energie, innovatie, duurzaamheid, voeding, gezondheid, sport en cultuur gericht stimuleren, zodat Alkmaar een broedplaats wordt voor duurzame en schone (maak-)industrie en het centrum van de regionale IT-bedrijven, o.a. door samenwerking met IT=Alkmaar. Zo blijft Alkmaar een aantrekkelijke omgeving om te wonen en werken voor uiteenlopende doelgroepen. Alkmaar wordt de gemeente waar bedrijven ruimte krijgen voor een duurzame en groene bedrijfsverplaatsing.

Door het stimuleren en faciliteren van bedrijfsverplaatsingen van overlast gevende bedrijven naar Boekelermeer ontstaat ruimte voor woningbouw of voor bedrijven die minder overlast veroorzaken. Bedrijventerreinen in de gemeente Alkmaar moeten aantrekkelijke gebieden worden om te ondernemen en te werken.

Wat moet er gebeuren?

- Op bedrijventerrein Boekelermeer komt een Kenniscentrum voor Innovatie en Maakindustrie van de Circulaire Stad.
- De gemeente Alkmaar start met bedrijfsadviseurs die ondernemers adviseren over duurzaam ondernemen en mogelijkheden om over te gaan op circulair ondernemen.
- Alle bedrijventerreinen worden ingericht met windmolens en met zonnepanelen op de (nieuwe) bedrijfsgebouwen.
- Wij willen op bedrijventerreinen het delen van parkeerplaatsen stimuleren om het dreigend tekort aan ruimte voor bedrijven tegen te gaan.
- De gemeente Alkmaar blijft zich inspannen om nationale en Europese subsidies voor innovatieve en duurzame bedrijvigheid aan te trekken, zodat we kunnen profiteren van externe financiering en kennisuitwisseling.
- De gemeente gaat samenwerking stimuleren tussen onderwijsinstellingen en het regionale bedrijfsleven. We spannen ons in om een universitaire opleiding op het gebied van energietechnologie naar Alkmaar te halen.
- Wij willen dat de gemeente waar mogelijk lokaal ontwikkelde technologieën toepast en investeert in de fysieke en kennisinfrastructuur om innovatie verder te stimuleren, met name op bedrijventerreinen Boekelermeer en Beverkoog.
- De gemeente stelt een ambtenaar aan als ambassadeur die binnen en buiten de gemeentegrenzen actief op zoek gaat naar innovatieve en duurzame bedrijven die zich op de groene bedrijventerreinen van Alkmaar zouden willen vestigen.

- Gemeente Alkmaar bevordert lokale kennisorganisaties, onder meer door pilotprojecten in Alkmaar mogelijk te maken.
- Bestemmingsmogelijkheden op bedrijventerreinen worden verruimd om bijvoorbeeld duurzame startups en duurzame bedrijven uit andere gemeenten de ruimte te geven zich in Alkmaar te vestigen.
- Wij willen dat er een haven komt aan het kanaal in de Boekelermeer, zodat bestaande en nieuwe duurzame bedrijven gebruik kunnen maken van vervoer over het water voor het aanvoeren van grondstoffen en het afvoeren van producten.
- Bedrijventerreinen moeten goed bereikbaar zijn voor fietsers en OV.
- Braakliggende delen van bedrijventerreinen worden bestempeld als tijdelijke natuur en moeten worden ingezaaid met een zaadmengsel voor bloemrijk grasland. Bermen en andere strokengras worden ecologisch beheerd en waar mogelijk worden bomen geplant. Hierdoor ontstaat een goede omgeving voor de vestiging van duurzame bedrijven.
- De gemeente zet zich in om de hoeveelheid restafval verder terug te dringen tot minder dan 100 kg per huishouden, door het terugdringen van de hoeveelheid afval, het bevorderen van hergebruik en het benutten van innovaties zoals na-scheiding van afval.
- Alkmaar voert de ja/ja-sticker in om de hoeveelheid onnodig papierafval door reclamefolders terug te dringen.
- Wij willen aandacht voor het tegengaan van warmteverspilling bij rioolwaterzuiveringsinstallaties, grote industrie en koelinstallaties. Waar mogelijk wordt deze warmte via een warmtenet geleverd aan bedrijven en woningen elders in de gemeente.
- Alkmaar gaat een actieve rol spelen in het bevorderen van circulaire bouw. De gemeente richt bovendien een opslagplaats in voor bouwmaterialen die kunnen worden hergebruikt.

2.5 WIJ KIEZEN VOOR GEZONDE EN DUURZAME MOBILITEIT

De keuzes die gemaakt worden rond mobiliteit bepalen voor een flink deel het karakter van een stad. Wie de stad inricht op de auto krijgt een autostad: dun bebouwd, veel open parkeerterreinen, stank en lawaai, onveilige situaties, ongezelligheid en minder mensen op straat. Wie een stad inricht op lopen, fietsen en openbaar vervoer krijgt een gezellige en gezonde stad, met smallere straten, meer geborgenheid, meer groen en meer mensen op straat.

Uiteraard gaat GroenLinks voor dat laatste. Dat is ook veiliger en daarmee zeer welkom, want Alkmaar telt meer verkeersslachtoffers per inwoner

dan gemiddeld in Nederland. Een stad met meer voetgangers, fietsers en ov-reizigers is bovendien klimaatvriendelijk en ruimtebesparend, zodat we meer ruimte kunnen maken voor woningen, bedrijven en voorzieningen.

GroenLinks kiest voor een stad met meer straatruimte voor fietsers, wandelaars en spelende kinderen in plaats van rondrijdende en geparkeerde auto's. De inrichting van de stad moet zodanig zijn, dat mensen de auto simpelweg niet nodig hebben.

Daarom moeten er goede (door)fietsroutes en gratis fietsenstallingen zijn, worden autovrije zones rond scholen standaard en moeten er autoloze woensdagmiddagen en weekenden komen in wijken en straten (speelstraten).

Wat moet er gebeuren?

- Er komt een toekomstvisie gezonde en duurzame mobiliteit Alkmaar. Daarin worden ook alternatieve vervoersvormen verkend zoals watertaxi, elektrische deelscooters, elektrische tram/metrolijn van de noordzijde naar de zuidzijde van het Alkmaars Kanaal.
- Er wordt een verkenning uitgevoerd naar ontbrekende doorfietsroutes naar andere gemeenten in de omgeving. Samen met deze gemeenten moet de haalbaarheid worden verkend.
- Er wordt een verkenning uitgevoerd naar knelpunten in bestaande fietsroutes in Alkmaar. Daarbij hoort ook een verkenning van te smalle fietspaden in de gemeente. Inzichtelijk wordt gemaakt welke knelpunten in de huidige Raadsperiode moeten worden opgelost en welke binnen tien jaar.
- In alle woonwijken komt een maximumsnelheid van 30 km/uur. Daarnaast wordt de inrichting van woonwijken afgestemd op fietsen, wandelen en OV.
- Elke schoolomgeving moet veilig zijn. De gemeente moet onderzoeken hoe autovrije straten nabij scholen of een parkeerverbod tijdens halen en brengen gerealiseerd kunnen worden. Ook moet worden verkend welke onveilige plekken kinderen tegenkomen op weg naar school. Deze onveilige situaties moeten met spoed worden aangepakt.
- Alkmaar besluit zo snel als mogelijk dat brommers, snorscooters en snorfietsen verdwijnen van het fietspad en gebruik moeten maken van de rijbaan. Vanaf 2025 laten we geen fossiele brommers, snorfietsen en scooters meer toe in de woonwijken van Alkmaar.
- Wij willen dat vanaf 2030 geen fossiele auto's en motoren en fossiele boten meer mogen rijden en varen in de gemeente Alkmaar.
- Er wordt onderzocht hoe het parkeren van auto's van bewoners en bezoekers meer buiten het centrum kan plaatsvinden, op locaties met deelfietsen en een frequente OV-pendeldienst naar de stad.
- Een goed parkeerbeleid is een instrument dat ingezet kan worden om parkeeroverlast in de gemeente Alkmaar terug te dringen. Er komt onderzoek naar een eenduidig, transparant en eerlijk parkeervergunningensysteem en -tarief waarbij leefbare wijken zonder parkeeroverlast voor bewoners het uitgangspunt zijn.
- In de schilwijken rond het centrum wordt per woning maximaal één parkeervergunning afgegeven. Huidige vergunninghouders behouden hun autoparkeervergunning.

- De gemeente Alkmaar gaat particulier en commercieel deelautogebruik actief stimuleren en faciliteren.
- GroenLinks wil de huidige parkeernormen van de gemeente herzien. Daarbij wordt meer rekening gehouden met factoren als nabijheid van openbaar vervoer. Bij nieuwbouw gaat - om het aantal woningen te kunnen vergroten - een lagere parkeernorm gelden waarbij deelmobiliteit en fiets- en ov-gebruik worden gestimuleerd.
- De hoofdroute van het station naar binnenstad (Stationsweg-Scharlo-Geesterweg) is een van de 'poorten' van Alkmaar, waar veel bezoekers de eerste indruk krijgen van onze mooie stad. Wij willen een ambitieuze herinrichting van deze route, met ruimte voor fietsers, voetgangers, groen, terrasjes en ondernemerschap. En dus met minder autovoorsorteerstroken en autoparkeerplaatsen.
- Er komt ruimte voor groen in plaats van stenen, want onze stad heeft meer dan voldoende parkeerruimte voor auto's.
- Het OV blijft in de gehele gemeente frequent en betaalbaar. Het OV van, naar en tussen de dorpen wordt in samenspraak met de provincie en dorpsraden/bewoners verbeterd. Er komt een verkenning naar het aansluiten van Markenbinnen, Driehuizen en Zuidschermer op het ov-net, met vraaggestuurd OV en/of vervoer op maat.
- We passen de enquêteprocedure voor inspraak bij vergunning parkeren aan, zodat bewoners meer zeggenschap krijgen. Zo nodig onderzoeken we per straat - en dus niet langer per gehele wijk - wat de inwoners willen.
- De gemeente Alkmaar gaat werken met de landelijk vastgestelde CROW-fietsparkeernorm.

3. ALKMAAR: EEN SOCIALE EN RECHTVAARDIGE GEMEENTE

3.1 WIJ ORGANISEREN DAT IEDEREEN KAN EN MAG MEEDOEN

GroenLinks Alkmaar streeft naar een gemeente waarin mensen elkaar kennen, met elkaar activiteiten ondernemen en voor elkaar klaarstaan. Want zo ontstaat leefbaarheid. In een levendige en hechte gemeenschap zit veel waarde en kracht!

Een rijk leven kan naast de sociale leefomgeving ook bestaan uit betrokkenheid in het verenigingsleven, sport, (amateur)kunst, hobby's, werk, familie en vrienden. Een actief leven helpt mensen zich te ontwikkelen, wat preventief werkt tegen overlast, criminaliteit, tegen mentale of fysieke problemen.

De gemeente heeft daarnaast verantwoordelijkheid voor de mensen die niet mee willen doen.

Werk en inkomen zijn sleutels voor een socialere en warmere samenleving en kunnen mensen uit armoede en isolement halen. Iedereen heeft daarom recht op eerlijk (vrijwilligers-)werk dat loont, motiveert, veilig en gezond is en een passend beroep doet op de persoonlijke belastbaarheid. Op die manier krijgt iedereen de kans om naar vermogen een bijdrage aan de samenleving te leveren. Want uit onderzoek blijkt duidelijk dat mensen die werken een betere gezondheid hebben, zowel fysiek als psychisch. Werk draagt bovendien aantoonbaar bij aan geluk, óók vrijwilligerswerk.

Om meedoen naar eigen kunnen voor alle inwoners van de gemeente Alkmaar mogelijk te maken gebruiken we de bestaande infrastructuur: samenwerking tussen gemeenten, UWV, onderwijs, HalteWerk, WNK, werkgevers- en werknemersorganisaties in Noord-Holland Noord en gezamenlijke regionale aanpak

arbeidsmarkt vraagstukken. Haltewerk en WNK hebben samen met de BUCH werkorganisatie al een nieuwe organisatie gevormd: de SORA (Sociale Onderneming Regio Alkmaar). Die omvat al het werk dat voortvloeit uit de participatiewet.

Wat moet er gebeuren?

- We verhogen het sociaal minimum naar 130% van de bijstand.
- Er komt een soepele regeling voor bijverdienen of het ontvangen van giften in de bijstand.
- Niemand gaat zonder ontbijt naar school: wij willen een maaltijdvoorziening voor kinderen.
- Iedereen kan op schoolreisje.
- We geven invulling aan een basisinkomen.
- Begeleiding naar passend werk vraagt een actieve houding van werkzoekenden en begeleiders. Iedere inwoner van de gemeente Alkmaar krijgt recht op persoonlijke begeleiding naar (vrijwilligers)werk/opleiding, zonder verplichting tot tegenprestatie.
- De afbraak van de Sociale Werkplaats zette veel mensen buiten de samenleving. De terugkeer van deze beschermde werkomgeving krijgt onze steun.
- Wij willen een proef om banen die zijn weggesaneerd in het onderwijs, zorg en wijk- en buurtwerk terug te brengen, betaald volgens minstens minimumloon (basisbaan). Vrijwilligers proberen nu de gaten op te vullen, maar wij willen de betaalde conciërge terug in het onderwijs. De gastvrouw/-heer terug in het verzorgingshuis. Een ander voorbeeld van een baan is het opleiden en inzetten van energie-adviseurs voor inwoners en ondernemers. Recht op werk, regulier werk voor mensen die niet op een reguliere manier werk kunnen vinden.
- Vrijwilligerswerk, mantelzorg, scholing en opvoeding tonen de betrokkenheid van mensen bij elkaar en de samenleving. Wij willen dat de gemeente vrijwilligerswerk faciliteert door een ruimere onkostenvergoeding toe te staan, ook voor mensen in een uitkering.
- Hoewel het koffiedik kijken is welke banen over tien jaar nodig zijn en opleiden voor de toekomst niet eenvoudig is te organiseren, kan de gemeente Alkmaar wel ruimte bieden aan opleiden naar kansberoepen en naar functies waarin grote tekorten zijn of verwacht worden. Voorkeur is om mensen vanuit de uitkering op te leiden naar kansberoepen. Ondernemers dragen bij aan een goed opgeleide beroepsbevolking door stageplekken beschikbaar te stellen en mensen op te leiden op de werkvloer. Dit helpt bovendien bij het aanpakken van chronische tekorten in onder meer bouw, ICT, zorg, onderwijs en transport.
- Wij willen meer aandacht voor competenties en talenten van onze beroepsbevolking. Ondernemers beschrijven bij voorkeur hun vacatures ook in competenties, zodat een betere match gemaakt kan worden en mensen gericht en op de werkvloer opgeleid kunnen worden (o.a. stages en praktijkleren). De gemeente Alkmaar gaat hierin voorop.
- Statushouders kunnen met actieve ondersteuning door de gemeente naar scholing, werk en integratie een positieve bijdrage leveren aan het werk in en voor de samenleving. Wij zijn voorstander van een regionale aanpak van het naar werk toe leiden van nieuwkomers.
- De positie van arbeidsmigranten is nogal eens belabberd. Controle op betaling, huisvesting en werkomstandigheden is nodig om uitbuiting, onveiligheid, zwart werken en oneerlijke concurrentie met andere werknemers en tussen werkgevers te voorkomen.
- De gemeente bevordert de controle op het werk van arbeidsmigranten.

- GroenLinks wil een einde maken aan uitbuiting via zonderlinge contractvormen zoals payrolling, nulurencontracten en schijnzelfstandigheid voor zzp'ers. Een vast contract en fatsoenlijke betaling wordt de gemeentelijke norm. Een kleinere flexibele schil van medewerkers is het doel. Er wordt alleen samengewerkt met bonafide uitzendbureaus en detacheerders. De gemeente moet terughoudend zijn met het aantrekken van dure, externe krachten op contractbasis.
- Alkmaar betoont zich een goed werkgever en neemt deel aan MVO (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen)-netwerk NHN en voert een actief diversiteitsbeleid, ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Er komt een regionale aanpak bestrijding arbeidsmarktdiscriminatie en gemeente Alkmaar gaat experimenteren met anoniem solliciteren.
- Wij willen dat gemeente Alkmaar als werkgever onderzoekt wat nodig is om inclusief werkgeverschap en diversiteit verder vorm te geven en daarmee het goede voorbeeld te geven aan werkgevers in de gemeente. Wij willen voorkeursbeleid invoeren: bij sollicitanten van gelijke geschiktheid gaat - in echelons waar nog achterstand is - de voorkeur naar vrouwen en mensen met een diverse achtergrond. Alle medewerkers van de gemeente volgen een programma over bewustwording van eigen vooroordelen in werk en aannemen van nieuwe medewerkers.

3.2 WIJ ORGANISEREN VOOR IEDEREEN DE ZORG DIE NODIG IS

Goed welzijnsbeleid vergroot leefbaarheid, inclusie, ontplooiing, preventie en kansengelijkheid. Zo werkt goed welzijnsbeleid ook preventief tegen overlast, criminaliteit, sociale ongelijkheid en gezondheidsklachten. Daarom streeft GroenLinks naar een Alkmaar dat Links én Groen is! GroenLinks kiest ook voor vertrouwen in het oordeel van hulpverleners. Een groot deel van hun werk bestaat uit administratie en verantwoording. Hulpverleners ervaren dat dit weinig bijdraagt aan de kwaliteit van hun werk. GroenLinks ziet dit als verkwisting. Bureaucratie en de verantwoordingsdruk moeten afnemen. Gezondheid is meer dan een behandeling bij klachten. GroenLinks heeft een ruime opvatting van gezondheid waarin lichamelijke gezondheid, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en het 'dagelijks leven' gelijkwaardige pijlers zijn. Omdat

voorkomen van ziektes beter is dan genezen, kiest GroenLinks voor preventie in de breedste zin van het woord in aanvulling op noodzakelijke zorg. Want preventie is belangrijk, maar lang niet alle ziektes en handicaps kunnen worden voorkomen of verholpen.

GroenLinks wil de zorg ruimhartig beschikbaar maken voor alle inwoners van Alkmaar en kiest er expliciet voor dat mensen die zorg nodig hebben zo lang mogelijk in de eigen vertrouwde woonomgeving kunnen blijven. Dat betekent een keuze voor kleinschalige zorginstellingen op wijk- en dorpsniveau. Wij willen marktwerking in de publieke zorgsector beëindigen. Voor GroenLinks de cliënt staat centraal en heeft hij autonomie in zijn zorgproces. Ook in Alkmaar is sprake van mensen die op of onder het bestaansminimum leven. Deze groep heeft vaak een gezondheidsachterstand. Daarom willen wij dat bij elk plan het resultaat op het gebied van vermindering van sociaaleconomische gezondheidsongelijkheid wordt nagestreefd. Bovendien streeft GroenLinks ernaar dat alle publieke plannen een paragraaf krijgen die beschrijft hoe makkelijke en gelijke toegang mogelijk wordt gemaakt.

Jeugdzorg gaat over wat een jongere nodig heeft. Alle jongeren verdienen tijdige hulp op maat, zodat zij hun leven kunnen vormgeven en zich kunnen ontwikkelen. Jeugdzorg is geen markt, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid van ouders, scholen, jeugdhulpprofessionals én de gemeente. Uitgangspunten voor de gemeente zijn:

1. De behoefte van het kind staat voorop. 2. Geld voor Jeugdzorg gaat naar de zorg, niet naar bureaucratie of naar de zakken van investeerders. 3. Een laagdrempelige, kwalitatief hoogwaardige toegang tot eerstelijns jeugdhulp is essentieel.

Wat moet er gebeuren?

- Voor zorg en welzijn komt er een taskforce die een integrale aanpak in zorg en welzijn bevordert in de gemeentelijke organisatie.
- Huishoudelijke hulp is een maatwerkvoorziening waarvoor we een andere regeling willen. GroenLinks wil dat inwoners die genoeg geld hebben om zelf huishoudelijke hulp te betalen dat ook gaan doen. Door de zorg toe te wijzen aan de inwoners die er zelf niet in kunnen voorzien wordt de huishoudelijke hulp een maatwerkvoorziening voor wie dit echt nodig heeft.
- Wij willen preventieve zorg, zoals voedingsondersteuning, actief worden, minderen met verslavende middelen en balans tussen ontspanning en inspanning, toegankelijk maken voor iedereen.
- Ruimhartige mogelijkheden voor maatwerk in het sociale domein, waar de zorgvrager regie heeft over de gewenste zorg.
- De gemeente zorgt ervoor dat preconceptiezorg beschikbaar wordt voor mensen die zwanger willen worden.
- Ervaringsdeskundigen betaald inzetten in de (jeugd-)zorg.
- Nadruk op innovatie en inclusie via E-health en zorg in de buurt.
- Er komt meer aandacht voor (jonge) mantelzorgers in de vorm van regie, respijtzorg of aanwezigheidszorg.
- Zorg wordt alleen nog aanbesteed via langjarige contracten. Cliënten zijn betrokken bij het formuleren van de eisen aan de aan te besteden zorg.
- Er komt een integraal persoonsgebonden budget (pgb) voor zorg, werk, wonen en onderwijs.

- We hebben vertrouwen in de professionals voor het leveren van kwalitatief goede hulpverlening en willen af van onnodige controledrift.
- De lokale overheid zorgt voor haar inwoners, met voorrang voor mensen die de minste kansen hebben. Als het met hen goed gaat en als de doelen bereikt zijn, kunnen ze het heft weer in eigen handen nemen. De kosten hiervoor worden voor de minima vergoed.
- Zorginstellingen en zorgorganisaties die door de gemeente gesubsidieerd of gecontracteerd worden, werken vanuit goed werkgeverschap. Daarbij horen: een fatsoenlijk loon, goede arbeidsvoorwaarden en een efficiënte en doeltreffende administratieve regeldruk.
- In het sociale domein wordt niet aanbesteed aan bedrijven die winst uitkeren.
- Jongeren krijgen meer regie over hun hulpverlening.
- Als een jongere naar Alkmaar verhuist kan hij uit beeld raken of zijn benodigde zorg niet meer krijgen. Er komt een warme overdracht van zorgplannen van andere gemeenten. Op die manier kan een jongere zo soepel mogelijk verhuizen en zijn ontwikkeling voortzetten.
- Er komen regiefunctionarissen die de hulpverlening voor jongeren coördineren tussen betrokken hulpinstanties. Op die manier is er altijd één contactpersoon die kan toezien op de effectiviteit van de hulpverlening.
- Jongeren zijn betrokken bij het opstellen van de eisen waaraan de zorg moet voldoen, ook in aanbestedingsprocedures.
- Meer aandacht voor kinderen en jongeren (en hun ouders) met een migratieachterstand, omdat juist zij vaak moeilijk hun weg vinden naar Jeugdhulp.
- Meer aandacht voor jeugdhulpverlening aan kinderen en jongeren (en hun ouders) met een lichte verstandelijke beperking.
- We willen de maatwerkvoorzieningen in de zorg (weer) inkomensafhankelijk maken.

3.3 WIJ BESTRIJDEN ARMOEDE

De coronacrisis laat zien hoe kwetsbaar de situatie van veel mensen is. Te weinig inkomen om boodschappen, huur en zorgkosten te betalen. Een te laag minimumloon, nulurencontracten, werkloosheid en schijnzelfstandigheid. Kleine ondernemers met te weinig buffers krijgen zware klappen. Kinderen in armoede. Meer mensen in diepe schulden. (Grote) Schulden werken wurgend op de onderlinge verhoudingen in gezinnen en de

mogelijkheid tot deelname aan de maatschappij. GroenLinks wil van Alkmaar een gemeente maken die steun biedt voor de weg omhoog.

Te lang heeft Nederland zich laten leiden door de angst dat sociale voorzieningen worden misbruikt. De toeslagenaffaire dient als duidelijk voorbeeld en als schrikbeeld. GroenLinks kiest ervoor vanuit vertrouwen te werken, in de wetenschap dat misbruik nooit helemaal uitgesloten kan worden. Maar het overgrote deel van de burgers is er niet op uit om misbruik te maken en moet niet geconfronteerd worden met rigide controlesystemen of ongere toezichtpraktijken.

Een goede balans tussen vertrouwen en toezicht op misbruik zorgt ervoor dat we minder geld besteden aan controle, zodat professionals meer tijd aan hun eigenlijke werk kunnen besteden.

Wat moet er gebeuren?

- Met preventief schuldenbeleid, in samenwerking met o.a. woningbouwverenigingen, willen we voorkomen dat schulden problematisch worden. Waar nodig zet de gemeente betaalde ervarings-deskundigen in om inwoners te helpen en hun financiële weerbaarheid te vergroten.
- Er komt een aanpak om werkgevers te helpen om schulden bespreekbaar te maken in de eigen organisatie, zodat werknemers hier open over durven te zijn.
- Alkmaar zet een schuldenfonds op voor mensen met problematische schulden en geeft daarmee het goede voorbeeld voor de hele regio Noord-Holland Noord. Wij nemen schulden over om zo snel mogelijk schulden te saneren en huishoudens schuldenvrij te maken.
- Wij zijn voorstander van het inzetten van zogeheten 'leefbaarheidsregisseurs' of 'wijkombudsmensen' in alle wijken, bij voorkeur laagdrempelig aanspreekbaar in wijk- en buurtcentra. Zij zijn de probleemoplossers van de gemeente, het gezicht van de ambtenaren op straat, 'verkenners' die de noden van echte mensen buiten onder de aandacht brengen van ambtenaren binnen.
- De gemeente gaat mensen helpen om inzicht te krijgen op welke toeslagen zij recht hebben.
- Wij willen meer nadruk op het bieden van uitzicht op duurzaam werk in plaats van antifraudebeleid.
- Het te lage minimumloon en nog lagere bijstands- of Wajonguitkering duwen mensen in de schulden. Wij steunen daarom de wens van de vakbeweging om het minimumloon te verhogen tot 14 euro per uur. GroenLinks Alkmaar wil dat de gemeente hier een voorbeeld stelt. In de komende collegeperiode wordt het minimumloon in de gemeente Alkmaar voor de eigen medewerkers 14 euro. De gemeente spant zich maximaal in om ook bij aanbestedingen en onderaannemers een minimumloon van 14 euro af te spreken.
- Alkmaar hervormt de sociale dienst met vertrouwen als uitgangspunt en elke klant krijgt een persoonlijk ontwikkelingsplan.
Proef: bij begeleidingstraject mogen mensen in de bijstand tot 100% minimumloon bijverdienen op weg naar volledige baan.

3.4 WIJ STREVEN NAAR TOEGANKELIJK ONDERWIJS

Goed onderwijs geeft elk mens de kansen die het nodig heeft om talenten te ontplooiën. De gemeente ondersteunt bij het ontwikkelen van deze talenten. Kinderen en volwassenen zijn gebaat bij samenwerking met instellingen waar leerlingen naast het vaste curriculum ook kennis maken met natuur, kunst, cultuur, sport en bewegen.

Zo krijgen alle Alkmaarders het belang van deze zaken mee en wordt de cognitieve ontwikkeling en ook de groei naar goed burgerschap ondersteund.

Wij ondersteunen in woord en daad initiatieven van iedereen om scholen gemengder te maken. Met schoolbesturen worden afspraken gemaakt om segregatie tegen te gaan. Dit kan bijvoorbeeld door op sommige populaire scholen een postcodegebied als eis te stellen.

Wat moet er gebeuren?

- Alkmaar zet alles op alles om taalachterstanden op een zo vroeg mogelijke leeftijd weg te nemen.
- Leerlingen op de ROC's krijgen meer toegang tot sport. Er komen veel meer stage- en leerwerkplekken, met extra aandacht voor ROC-leerlingen, in de eerste plaats bij de gemeente zelf en daarnaast bij organisaties die voor of met de gemeente werken.
- Elke vorm van discriminatie bij stages is ontoelaatbaar. Bedrijven en instellingen die hiermee structureel in de fout gaan worden uitgesloten van gemeentelijke opdrachten. Daarnaast faciliteert de gemeente dat onderwijsinstellingen veel serieuzer erop toezien en registreren dat elke student een goede stageplek krijgt en stagebedrijven niet discrimineren. Studenten mogen geen slachtoffer worden van discriminatie en mogen niet aan hun lot worden overgelaten.
- GroenLinks kiest voor onderwijs dat draait om de persoonlijke ontwikkeling van mensen. Waar ruimte is om te spelen en te ontdekken en waar je extra ondersteuning krijgt als dat nodig is. Jeugdzorg krijgt daarom een vaste plaats in de scholen.
- Scholen hebben bij voorkeur ononderbroken aanbod voor de leeftijd 0-12 waarbij de opvang geïntegreerd is in de scholen. Opvang staat in het teken van de optimale ontwikkeling van kinderen, met als extra winst dat ouders kunnen werken aan economische zelfstandigheid. GroenLinks ziet vier dagen per week gratis kinderopvang als de optimale situatie voor kinderen vanaf 0,5 jaar. Vrije keuze van de ouders blijft van belang.
- Wij willen opleidingen naar Alkmaar halen, waaronder een faculteit ICT en duurzaamheid.
- Wij stimuleren scholen tot inzet op sport, cultuur en lezen door financiële ondersteuning via combinatie uren.
- Er komt zwemonderwijs voor alle jongeren.

- Alle gesubsidieerde musea in de gemeente Alkmaar worden gratis voor jongeren tot en met 18 jaar.

3.5 WIJ MAKEN ONS STERK VOOR EEN GOEDE EN BETAALBARE WONING VOOR IEDEREEN

Alkmaar is volop in ontwikkeling. Er staat veel nieuwbouw in de planning. Maar geen groei omwille van de groei alleen. GroenLinks kiest bij de verdere stadsontwikkeling voor meer verdichting in de bestaande stad, dichtbij het kanaal en het stationsgebied. Maar dat kan alleen als het is gekoppeld aan kwaliteit. GroenLinks vraagt voortdurend aandacht voor de kwaliteit van woningen, bedrijfsgebouwen en kantoren, leefomgeving, openbare ruimte, lucht, water en groen. Kwaliteit is onze randvoorwaarde bij alle ontwikkelingen binnen de stad en in de uitbreidingsgebieden.

Compacte stads- en dorpsontwikkeling draagt ook bij aan duurzame en gezonde mobiliteit zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer (ook over het water) en deelmobiliteit. Hogere dichtheid kan ook meer hoogbouw betekenen, zonder het karakter van de stad aan te tasten en op plekken waar dat past (langs het kanaal of aan de stadsrand). Bij hoogbouw hoort in onze visie ook klimaat adaptief bouwen.

GroenLinks vindt dat woningen moeten meegaan met deze tijd van steeds meer een- en tweepersoonshuishoudens en nieuwe samenlevingsvormen zoals woongroepen. GroenLinks wil gezellige, groene, diverse wijken, met veel verschillende woningsoorten per wijk, voor diverse doelgroepen. Daarmee wordt Alkmaar leuker en wordt het gemakkelijker om te verhuizen binnen je eigen wijk. Vooral voor ouderen is dat fijn: naar een ouderenappartement of -woongroep binnen de wijk waar je vertrouwd bent. Vanuit een overkoepelende woonvisie worden de opgaven voor onze gemeente concreet inzichtelijk gemaakt.

Diverse wijken betekent ook wijken voor verschillende inkomensgroepen. GroenLinks houdt niet van aparte wijken voor arme en voor rijke mensen. Daarom mogen er in wijken met veel sociale huurwoningen best wat huurwoningen worden verkocht, of duurdere woningen bijgebouwd. In wijken die al duurder zijn, moeten sociale huurwoningen juist behouden blijven en worden toegevoegd. Per saldo mag de voorraad sociale huurwoningen niet kleiner worden. Die dichtheid mag ten koste gaan van parkeren, want we hebben liever woningen dan auto's. Als we meer gaan lopen en fietsen, dan is dat ook gezonder en veiliger. Wijken waar kinderen veilig op straat kunnen spelen worden wat GroenLinks betreft normaal.

Naast veel bouwen is ook een rechtvaardige en sociale verdeling van woonruimte een speerpunt. Woningen zijn geen handelswaar.

Wat moet er gebeuren?

- GroenLinks geeft bij stedelijke ontwikkelingen voorrang aan projectontwikkelaars die met duurzame ambities willen bijdragen aan een fijne en leefbare stad.
- Er moet een leegstandsheffing komen voor lege panden, bijvoorbeeld in de vorm van een dubbele OZB. Bij het aanpakken van de winkelleegstand richten we ons niet alleen op de winkelruimtes zelf, maar ook op het stimuleren van wonen en/of andere functies boven winkels. Bestemmingsveranderingen van zowel gebouwen als gebieden moeten makkelijker worden.
- Hergebruik is duurzamer dan sloop en nieuwbouw. Bij herontwikkeling en nieuwe ontwikkeling is menging van functies het uitgangspunt.
- Ook in Alkmaar hebben we een woningtekort. Wachttijden zijn te lang, prijzen zijn te hoog. GroenLinks wil daarom snel meer woningen bouwen. We zetten in op nieuwbouw en op transformatie van leegstaande panden en kantoren, herontwikkeling van parkeerterreinen of sloop van parkeergarages.
- Het wordt voor ouderen aantrekkelijker gemaakt om te verhuizen naar een passende woning of appartement.
- We willen op een creatieve manier woningen bijbouwen zonder de natuur en het landschap geweld aan te doen. Alle woningen bouwen we daarom binnen de bebouwingsgrenzen van de stad Alkmaar en de dorpskernen in het buitengebied, en dus niet in het weiland. Wij komen niet terug op de uitbreiding van Stompeteren, waar al vanaf 2005 afspraken over zijn, maar deze ontwikkeling moet wel met de hoogste duurzaamheidswaarden en passende maatvoering gebeuren.

- GroenLinks wil dat de gemeente opkoopbescherming invoert, zodat starters en middeninkomens meer kans hebben op een betaalbare koopwoning. Alleen bij uitzondering (bijvoorbeeld in geval van ouders die voor hun kinderen kopen) kunnen anderen dan de eigenaar van een woning het pand bewonen. Zo voorkomen we dat beleggers woningen grootschalig opkopen om (duur) door te verhuren.
- AirBnB en andere vormen van onderhuur bedreigen de woonvoorraad en moeten vergunningsplichtig worden.
- Om de bedreigde en afkalvende woningvoorraad voor de lagere inkomensgroepen te verbeteren gaan wij uit van een minimum van 40% sociale huurwoningen per nieuwbouwproject (onderverdeeld in min 20% in CAT 1 en 20% in CAT 2). Van deze 40% sociale huur is een substantieel deel bestemd voor mensen met een zorgindicatie 'beschermd wonen', voor jongeren en statushouders.
- Het thuiswerken vraagt werkruimte in huis. Dat is niet altijd mogelijk. De gemeente Alkmaar zet zich in om leegstaande panden in winkelgebieden om te kunnen zetten naar flexplekken voor mensen die niet op kantoor kunnen werken en thuis te weinig ruimte hebben voor een volwaardige werkplek. Dit bevordert de reuring in winkelgebieden en daarmee het veiligheidsgevoel.
- Alkmaar moet meer woningen bouwen voor jongeren, studenten en de groeiende groep ouderen. Vaak zijn dat kleinere, betaalbare woningen. De ouderen van de toekomst wonen in zelfstandiger woonvormen die toch bescherming bieden. Daarom moet er meer ruimte komen voor wooncoöperaties: kleine huurcomplexen met een eigen bestuur. Wooncoöperaties mogen veel zelf bepalen en kunnen gezamenlijke ruimtes of activiteiten ontwikkelen. Dat kan voor jongeren, ouderen of gemengde groepen.
- Ook voor de middengroepen is het moeilijk om woonruimte betaalbaar te houden. Daarom passen wij de Koopgarantregeling in Alkmaar toe. Hierbij wordt de woning voor een sociaal bedrag van een corporatie gekocht, waar het ook weer aan terug verkocht moet worden.
- Door de grote druk op de woningmarkt komt uitbuiting van huurders steeds meer voor. Met name studenten, werkende jongeren en arbeidsmigranten zijn hiervan de dupe. Daarom voeren wij een verhuurdersvergunning in voor het verhuren van een woning of een kamer. Wie huurders uitbuit, discrimineert of niet zorgt voor fatsoenlijke woonomstandigheden, verliest zijn of haar vergunning.
- Wij pakken dakloosheid aan door aan te sluiten bij het (landelijke) actieplan ter bestrijding van dakloosheid: een barmhartigheidsbonus voor mensen die hun huis openstellen voor een dakloze, beurzen voor voormalige daklozen die zich inzetten als ervaringsdeskundige, het aanstellen van deskundige straatadvocaten en het regelen van een briefadres voor daklozen en 'bankslapers'.

- Dakloze mensen krijgen een dak boven hun hoofd en hulp bij het aanpakken van de andere problemen, zoals bij de 'Housing First' aanpak. Dakloosheid wordt de verantwoordelijkheid van de wethouder Wonen.
- Jongeren wonen noodgedwongen veel langer thuis en het aantal dakloze mensen is

in tien jaar tijd verdubbeld. Om de woningnood op korte termijn te verlichten, zorgen we voor tijdelijke woningen. Deze woningen zijn klein en goedkoop en zorgen voor respijt. Tijdelijke woningen zijn geen alternatief voor permanente woningen, maar voor ellenlange wachtlijsten of in het ergste geval dakloosheid. Bewoners stromen door zodra de bouw op stoom komt. Langer thuis wonen remt ook de verduurzaming van huizen, dus blijven bouwen aan duurzame appartementen, zodat er voldoende ruimte is voor ouderen en medische urgentie gevallen.

- De gemeente Alkmaar zal zich evenals enkele andere grote gemeenten inzetten om de Rijksoverheid te bewegen de kostendelersnorm af te schaffen. In het kader van het woningtekort zou eerder gestimuleerd moeten worden dat inwoners hun huis delen met andere inwoners; wij willen niet meewerken aan belemmeringen voor het delen van woonruimte, zoals medebewoners korten op hun bijstandsuitkering.
- GroenLinks wil ook met een andere visie naar het woningtekort kijken. Binnen de bebouwde kom kan wel een stad bij, zo wordt gezegd door landelijke woningonderzoekers. GroenLinks wil een aanpak stimuleren waarbij de bestaande vierkante meters woonruimte beter verdeeld worden. Daarbij wil GroenLinks o.a. stimuleren dat inwoners onder voorwaarden gemakkelijker hun koophuis kunnen splitsen om te verkopen aan jongeren.

3.6 WIJ WERKEN PREVENTIEF AAN VEILIGHEID

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor vrijheid. Elke Alkmaarder moet vrij zijn om volledig vrij de deur uit te lopen en zichtbaar zichzelf te zijn. Jongeren die op straat chillen zijn niet per definitie verdacht of een probleem, wat voor kleur ze ook hebben. Een veilige woonomgeving is een omgeving waarin mensen zich verbonden voelen met elkaar en voor elkaar opkomen. Dat is positieve veiligheid. Als dat niet kan, zijn politiemannen en -vrouwen er om ons te beschermen.

De openbare ruimte kan bijdragen aan veiligheid door onder meer goede verlichting, goede zichtlijnen, genoeg groen en een verzorgde omgeving. Daarnaast zijn er slimme manieren om de veiligheid te vergroten zoals bewegwijzering, het (on-)zichtbaar plaatsen van camera's en het inzetten van beveiligers, buurtregisseurs of andersoortige coaches. Al deze maatregelen hebben hun plek, maar GroenLinks ziet ook dat zij de samenleving veel kosten: camera's beperken de privacy van mensen en zichtbare veiligheidsmaatregelen zoals camera's en beveiligingsmensen laat mensen zich gecontroleerd of zelfs onveilig voelen. Het inzetten van die maatregelen doet afbreuk aan een fijn en vrij gevoel op straat, zoals verbodsborden de sfeer beïnvloeden door te benadrukken wat allemaal niet mag. Uit dit soort maatregelen blijkt veel wantrouwen.

GroenLinks kijkt naar hoe veiligheid tot stand komt en legt de nadruk op preventie. Met die kijk op veiligheid is het belangrijk om goede en gelijke kansen voor iedereen te creëren, om te zorgen voor een prettige en groene leefomgeving en om een cultuur te stimuleren die open is, van vertrouwen uitgaat en waarin men elkaar kan aanspreken.

Wat moet er gebeuren?

- Om te voorkomen dat jongeren zich laten verleiden tot crimineel gedrag investeren we in jongerenwerk met aandacht voor risicogedrag zoals spijbelen, (online) gokgedrag en drugsgebruik. Uitgangspunt daarbij is dat jongeren vertrouwen krijgen en medeverantwoordelijk worden voor hun persoonlijke ontwikkeling.
- Bewoners mogen meer beslissen over welke problemen in hun wijk moeten worden opgepakt door de politie en gemeente.
- Cameratoezicht, gebiedsontzeggingen, samscholingsverboden en noodverordeningen worden enkel in uiterste noodzaak en tijdelijk ingezet en getoetst op effectiviteit en rechtsbescherming.
- Inzet van camera's gebeurt altijd in combinatie met andere maatregelen, zoals betere straatverlichting of extra toezicht op straat.
- In de georganiseerde criminaliteit gaan grote bedragen om. Criminelen verplaatsen zichzelf en hun geld van de onderwereld naar de bovenwereld, bijvoorbeeld met hennepplantages in woonwijken. Drugshandelaars maken gebruik van plaatselijke infrastructures en faciliteiten en ondermijnen het gezag. Gemeente Alkmaar ontwikkelt een krachtige integrale aanpak om de veiligheid in Alkmaar en daarbuiten te vergroten.
- Economische uitbuiting en uitbuiting in sekswerk vragen om een actieve aanpak. Het is belangrijk dat bij vermoeden van uitbuiting de gemeente direct optreedt en toezicht houdt op sekswerk.

- Naast goede opvang en zorg investeert Alkmaar in het voorkomen van huiselijk geweld. Bijvoorbeeld door het taboe op praten over huiselijk geweld te doorbreken, maar ook door de weerbaarheid van slachtoffers te vergroten en deelname van vrouwen aan de maatschappij te versterken.
- Vuurwerk was ooit een traditie die hoorde bij het nieuwe jaar inluiden, maar is ook een verschijnsel dat voor veel onveiligheid zorgt: letsel door ongelukken of door een aanval, ziekte en klachten door luchtvervuiling en psychisch ongemak door angst. Daarom komt er een algemeen verbod op consumentenvuurwerk: de gemeente wil in plaats daarvan bij het inluiden van het nieuwe jaar ruimte bieden voor een aantal lasershows in de stad en in de dorpskernen. Dat draagt ook meteen bij aan de onderlinge sociale verbinding in stad en buitengebied.

MET DANK AAN

Het verkiezingsprogramma is opgesteld door een programmacommissie:

- Maarten Schollaardt (voorzitter)
- Astrid Zuurbier
- Helga Dol
- Nicolien van der Fluit
- Josco Kester
- John Molenaar
- Erwin Bromlewe

Speciale dank aan:

- Manon Kant (redactie)
- Paul de Graaf (eindredactie)
- Roy Seignette (opmaak)
- Hilda Passchier (beeldredactie)

Voor vragen over het programma: alkmaar@groenlinks.nl